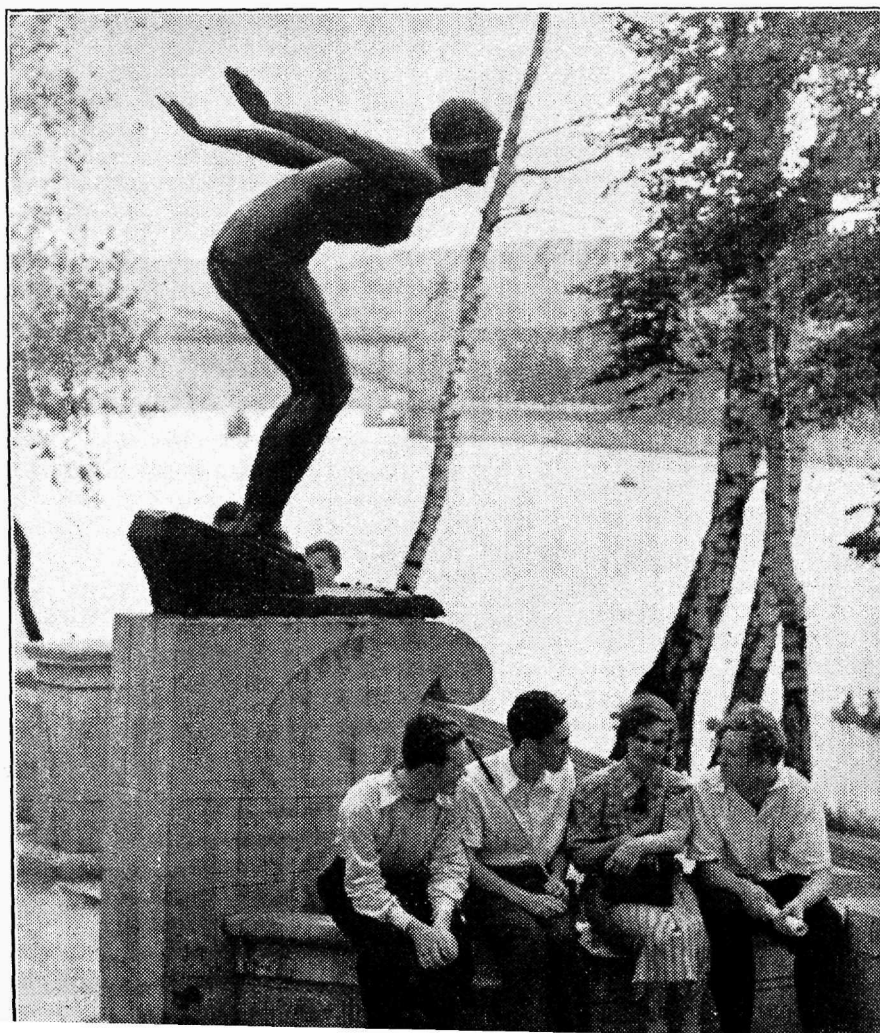

Eesti KINDLUSTUSLEHT

September
1940

EKAÜ töhovaeg algas.

Avati „Punane Nurk“, klubi ja alustati hoogsat poliitkasvatustööd.

Teisipäeval, 1. oktoobril s. a. toimus Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingu „Punase Nurga“ avamine EKAÜ klubiruumide juures. Avasõna ütles Ametiühingu esimees sms O. Piilman, kes oma sõnavõtus märkis kindlustusteenijate suure vastutusrikka töö tähtsust majanduselu ülesehitamisel uues ühiskonnas.

Eesti Ametiühingute Keskliidu poolt tõi tervitusi sms Tarm, kes oma kõnes rõhutas organiseeritud teenijaskonna suurt vastutust tuleviku ühiskonna kujundamisel.

Järgmisena kõneles Rahanduse Rahvakomissariaadi kindlustustalituse juhataja sms E. Käsper, kes ühtlasi andis edasi tervitusi Rahanduse Rahvakomissarilt. Kõneleja valgustas lähemalt ka tuleviku kindlustustöö ulatust ja selle paremusi üksikkodanike kui ka ühiskonna varanduste kaitsel. Kõne lõppenud, lauldi „Internatsionaali“ ja otsustati saata tervitustelegrammid Eesti Kommunistlikule Parteile ning Rahvakomissaride Ülemnõukogule.

Ettekanded lõppenud, algas klubis elav keskustelu poliitiliste kui ka kutsealaliste küsimuste ümber ning veedeti aega uutes klubiruumides värske kirjanduse kui ka mängude juures. Palju huvi pakkus ka „Punase Nurga“ seinaleht „Punane Koit“.

„Punase Nurga“ ja klubi ruumide avamisest võttis osa arvukas kindlustusteenijate pere ja R. R. Kindlustustalituse juhatus terves koosseisus.

*

Kindlustusteenijate peres on asunud hoogsale poliitkasvatustööle. Kõigi kindlustusseltside juurde on moodustatud komisсарide eestvõttel õpperingid, kus poliitiline selgitustöö käib suure innuga. Õpperingidest võtavad osa kõik kindlustusasutuste teenijad ja suuremate seltside juurde on loodud isegi mitu õpperingi, et võimaldada põhjalikumat selgitustööd.

Õpperingides toimub töö 2—3 õhtu nädalas ja peamiseks huvialaks on ENSV ja NSVL Konstitutsioonid, EK(e) Partei ajalugu, Stalini elulugu jne. jne. Õpperingide töid juhivad poliitiliselt

arenenumad kaasteenijad ja üksikudel juhtudel kasutatakse selleks ka lektoreid väljastpoolt.

*

Võimlejate ja võrkpallimängijate harjutused algavad 30. septembril Töölisvõimlas, (Tõnismäel) Pärnu mnt. 41. Osavõtt kõigile EKAÜ liikmeile tasuta. Osa võivad võtta kõik liikmed, ka need, kes varemalt end ei registreerinud.

Harjutused toimuvad: meestele igal esmaspäeval kella 19.50—20.40 — juhatab võimlemisõpetaja sms Paris; naistele igal laupäeval kella 15.40—16.30 — juhatab võimlemisõpetaja sms Hilda Preikoch.

Kõigil soovijail tuleb kohale ilmuda 10—15 minutit enne algust ümberriietumiseks, võttes kaasa võimlemiskingad, tuhvliid või muud pehmed jalatsid. Saabastes võimlemisruumi minek on keelatud. Võimlejalatel kasutada duširuum sooja ja külma veega.

EKAÜ spordiala üldjuhatajaks on sms E. Oja, telef. kodus 410-54 ja ametis (10—3) 427-80, kelle poole pöörduda lähemaks informatsiooniks.

*

Alates 25. septembrist s. a. algas tegevust EKAÜ Veeremängu grupp. Mängud toimuvad igal kolmapäeval kella 17—20 Tallinna Garnisoni Veeremängu Klubi veereteedel Harju t. 45 (T. Majaomanike Panga allkorral). Mängust võivad osa võtta kõik EKAÜ liikmed, kes end registreerivad selleks ennem Ametiühingu asjaajajale Harju t. 45, telef. 478-08. Grupist osavõtu tasu on Kr. 3. — kuus. Mängule tuleb ilmuda pehmetes jalatsites (tuhvliid või tennis kingad).

*

Alates 1. oktoobrist s. a. on Harju tän. 45, Ametiühingu bürooruumide juures avatud EKAÜ klubiruumid igal esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kella 18—22.

Klubi ruumides liikmetele tasuta kasutada värske ajakirjandus, male, kabe, ping-pong jne.

Eesti

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

KINDLUSTUSLEHT

Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingu häälekandja.

Nr. 5 (28).

ILMUB UKS KORD KUUS.

1940

SISU: Kindlustusmehe tulevikuväljavaated — E. Käspert. — Naine ja kindlustustöö — E. Kerdo. — Teie olete tuli — J. K. — Kindlustusala ümberkorraldamine. — Kuidas korraldada oma tööd — Kindlustusteenija. — Kindlustuse areng — Sen-Sen. — Ärigeenius — Kriibus. — Töö, mis meid ühendab — Ilmar Arens. — Missugused varad kuuluvad vabatahtlikule kindlustusele. — Asugem ühiselt korrastama elukindlustuse inkassot — A. P. — Omis asjus jne. —

J. VARES-BARBARUS

Virgumine.

Terve maailm kui lamaks
varemetes,
luule täidaks selle mõra.
Tõuseks loov vaim taas kasvades,
arenedes,
nagu puu, mille võra
taevaid embab
— juurtega mullas.
Nõnda ma enda
laiuvat sülelust
tunnen — kõigi meelte tõusu
— sinna, kus päikese kullas
tajume enese ülelust,
elurõõmu raugematut rõusu,
— ülesse upitet mahajäänd
rusudest.

Kogust „Üle läve“.

Kindlustusmehe tulevikuväljavaated.

Kõdunenud kapitalistliku korra püüdnud on meie inimestes juurdunud hirm tuleviku pärast. See on ka mõistetav, kui meenutame möödunud „Vabariigi“ aegu, kus iga tööline ja ametnik, kellel polnud just kõval kohal seisvat onu, pidi tundma muret oma tuleviku pärast. Teda ähvardas vähemgi eksimus või näo mittemeeldimine tänavale heita, rääkimata veel oma õigustatud nõudmistest. Mida selline koha kaotamine tähendas, seda on meie kindlustusteenijad saanud tunda enda nahal küllalt, kuna suur osa kindlustus-välisteeni-ajad on just neid inimesi, kes endise koha kaotamise tõttu on siirdunud kindlustustööle.

Seepärast on mõistetav nende üksikute seltsimeeste muretsemine oma tuleviku pärast, kes viimasel ajal on kindlustustalituse poole pöördunud tuleviku teenistusvõimaluste selgitamiseks.

Seltsimehed, ärge unustagem, et elame nüüd Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis ning oleme seega suure NSV Liidu kodanikud. NSVL põhiseaduse § 118 ütleb: „Iga NSVL kodanik omab õiguse tööle, s. t. õiguse garanteeritud töö saamiseks õiglase tasu eest“. Nagu eeltoodust selgub, on igal Nõukogude kodanikul õigus töö saamiseks, mida ei tundnud meie endine „demokraatlik“ põhiseadus. Kui praegu üksikud kodanikud pole veel jõudnud tööd saada, siis siin on tegemist esiteks töö valikuga nende poolt ja teiseks tuleb arvestada meie Nõukogude korra liiga lühikest aega. Kogu riigiparaat tuleb reorganiseerida ja põhjalikult ümber korraldada, mida aga ei jõuta teha üleöö.

Ka kindlustuse alal on juba alanud reorganiseerimine, mis sellel alal toob põhilisi muutusi. On loomulik, et kõike seda ei suudeta teostada mõne päeva või nädalaga ja seepärast võidakse inimesi uuele tööle rakendada järk-järgult. Kuid seejuures pole kindlustusalal töötajail põhjust kartuseks, et nad võiksid jääda tööta. Kuigi on alanud kindlustusselt-

side ümberkorraldamine, pole seni veei kedagi vallandatud ega kavatseta seda teha põhjusetult ka tulevikus. Pigem aga võidakse oodata vastupidist — tuleb arvatavasti suur puudus vilunud välisteeni-ajast. Seepärast võidakse ka ümberkorraldatud kindlustuspõllul rakendada tööle kõiki, kes tööd oskavad, suudavad ja tahavad teha. Uue korra juurde üleminekul tuleb arvatavasti rakendada tööle osaliselt isegi mittekutselisi kindlustustegelasi, kuna senisest kutselisest kaadrist tõenäoliselt ei piisa. Muidugi tuleb seejuures neil vastavalt ennast ette valmistada, et nad oleksid suutelised uues ühiskonnas täitma oma kõrget kutset.

Ka senistel kutselistel välistegelastel tuleb enne uutele alustele tööle asumist palju õppida. Peale oma otsese kutseala peab tuleviku kindlustustegelane olema ka poliitiliselt arenenud ja uuele ühiskondlikule korrale küps. Ei ole mõeldav, et juhtiv kindlustusametnik, inspektor või ka kutseline esindaja oleks poliitiliselt kirjaoskamatu. Kindlustusteenija, kes alaliselt on tihedas kontaktis rahvaga, peab olema suuteline lahendada ka poliitilisi küsimusi. Tuleb õppida tundma ja käsitama Nõukogude põhi-seadust. Ei aita sellest, kui tuubime selle peatükkide kaupa pähe, vaid meie peame olema võimelised ka seda tõlgit-sema ja selgitama. Samuti tuleb tunda ka Kommunistliku Partei ajalugu ja ametiühingute põhistruktuuri.

Seltsimehed, nagu eeltoodust selgub, seisab meil ees suur õppimine. Seni kuni teostatakse kindlustuse alal põhilist ümberkorraldamist, on selleks sobivaim aeg. Sellega tuleb teha algust otsekoheselt.

Eesti Kindlustusteenijate Ametiühing on ka omalt poolt püüdnud oma liikmetele olla abiks loengute korraldamisega ja muu selgitustööga. Kahjuks ei ole seda seni läinud korda teha suuremal määral, kuna on raskusi vastavate lektorite saamisega. Paremaid võimalusi oma teadmiste täiendamiseks on pea-

Naine ja kindlustustöö.

Suure Stalini Konstitutsiooni 122. paragrahvis öeldakse: „Naisele antakse NSVL-us mehega võrdsed õigused kõigil majandusliku, riikliku, kultuurilise ja ühiskondlik-poliitilise elu aladel.“ Seega on naisal Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis igal kutsealal võrdselt võimalus leida tööd ja teenistusvõimalusi ja ma usun, et seda võimalust ka senisest agaramini kasutatakse.

Kindlustusasutustes töötavate naiste arv pole mitte just väga väike, kuigi nende osatähtsus seni on olnud võrdlemisi tagasihoidlik. See on seletatav sellega, et naised kindlustusteenijatena on piirdunud peamiselt sisemise tehnilise tööga. Nad on esinenud seni peamiselt passiivteenijatena, kuna aktiivses kindlustuse välisteenistuses on seisnud vaid üksikud.

Ent nagu näitavad senised kogemused, eriti elukindlustuse hanketöös, on üksikud naised siin näidanud väga häid töötulemusi. Võib isegi liialdamatult öelda, et suhteliselt on naised kindlustusvälistegevusega tulnud paremini toi-

me kui mehed. Ja kui kindlustusteenijate hea nimi vahel on olnud ohus, siis kindlasti pole selleks ainuski kord põhjust andnud naisesindajad ega nende töö. Samuti on kindlustusala korraldajad korduvalt väitnud, et naiste töö kvaliteet — ma mõtlen siin just meie elukindlustuse hanketööd — on tunduvalt kõrgem meeste omast.

See on ka arusaadav. Elukindlustus on juba kord selline delikaatne ala, mis vajab hoolikat ettevalmistust ja püsivat selgitustööd. Selleks on naine palju sobivam, nagu väidavad psühholoogid ja kinnitavad töötulemused. Kui aga meil seni siiski naisi vähe võttis osa kindlustuse aktiivteenistusest, siis oli selle põhjuseks küll peamiselt see, et endise korra juures kindlustusala oli langenud nii madalale tasemele, et selle ala tööle vaadati kui ebaausale tööle, millele asuti vaid suurimas hädas.

Olen kindel, et uues ühiskonnas ka kindlustusala puhastatakse pahelistest nähetest ja selle ala teenijaskond võib jälle püstitäi teha oma tööd. See osutub seda kergemaks, et nüüdsest peale

linna kindlustusteenijatel, kuna siin üldine poliitiline elu on intensiivsem. Kindlustusteenijad on aga paisatud laiali üle maa, kus neil sageli puuduvad võimalused ühiselt poliitiliste küsimuste arutamiseks. Seal tuleb püüda omi teadmisi täiendada iseõppimise teel, selleks hankides vastavat kirjandust, kas kohalikkudest raamatukogudest või seda tellides välja oma Ametiühingult. Literatuuri kaasabil õppijail oleks soovitav seda teha kollektiivselt, moodustades vastavaid õpperinge või gruppe, kasyõi paarist-kolmest inimesest. Kollektiivne õppimine on alati tulemusrikkam, kuna siin on võimalik läbiloetu üle mõtteid vahetada, mis väldib mõnegi arusaamatuse. Ka tuleb literatuuri hankimine kollektiivselt odavam.

Tuleviku kindlustusmees pole mõeldav ilma põhjaliku poliitilise ettevalmistusega. Et täita ausalt omi kohuseid,

selleks peab iga Nõukogude Liidu kodanik peale oma kutseoskuse veel tundma ka Nõukog. riigi aluseid ning Kommunistliku Partei ajalugu ja selle osa töötava rahva võitluses. Meie peame olema teadlikud, kes on meie sõbrad ja kes on meie vaenlased. Mulle ütles üks seltsimees hiljuti, et meile kõige hädaohtlikumad on nn. redised, s. t. tegelinskid, kes on pealt punased, kuid seest aga valged.

Ainult poliitilise enesearendamisega omandate võitlusis küllaldaselt kindlust ja usku Lenin-Stalini partei lõplikuks võiduks. Tulevane Nõukogude kindlustusametnik peab olema eeskätt esirindlik Nõukogude kodanik. Et selleks saada, tuleb usinasti õppida poliitilisi teadmisi. Asugem siis tõsiselt tööle loosungi all: „Tahame saada tõsisteks enamlasteks ja selleks püüame omandada maksimum poliitteenimisi“.

E. Käspert.

Rahanduse Rahvakomissariaadi Kindlustuse Talituse telefonid:

Tallinn, Kohtu tän. 10.

Juhataja: Ernst K ä s p e r t, ametis telefon nr. 473-54, kodune — 437-10.

Juhataja asetäitja: Erna K e r d o, ametis telefon nr. 473-54, kodune — 448-83.

Juhataja asetäitja: Robert T e e t l a u s, ametis telefon nr. 454-39.

Peareident: Julius O i t m a a, ametis telefon nr. 454-60.

Sõjaohukindl. tehniline juhataja: A. O r a v, ametis tel. nr. 436-01, kodune 474-15.

Sõjaohukindl. asjaajaja: L e i s m a n, ametis telefon nr. 419-23.

Kindlustuse Talituse kantselei, telefon nr. 456-18.

on kindlustustegevusest kõrvaldatud saagiahned kapitalistide mustad sõrmed ja kogu kindlustustöö Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis toimub riiklikul juhtimisel ja korraldusel. Siit peale peaksid ka naised enam aktiivsust näitama kindlustusalal ja mitte vaid piirduma büroode mehaaniliste lülidenä.

Eriti elukindlustuse osas, mis NSV Liidus eksisteerib vabatahtliku kindlustusena, võivad naised lüüa edukalt kaasa. Elukindlustus haarab perekonna sisemate tarvete piire, milles naine on tunduvalt teadlikum ja asjatundlikum — järelikult võib olla siin sobivamaks ja kompetentsemaks nõuandjaks.

Naistöõjõu kasutamist kindlustuse aktiivteenistuses senisest suuremal määral võib põhjustada ka see asjaolu, et kindlustusala ümberkorraldamisel võib kujuneda olukord, kus siseteenistuses tekib kindlustusalal väike tööjõu ülejääk, kuna välis teenistuse kaader jääb napiks. Siin oleks sobiv võimalus neil naistel rakenduda välis teenistusse, kes tunnevad selleks kutsumust.

Paralleelselt kutsealalise ümberorientumisega peaksid kindlustusalal teenivad naised võtma ette poliitilise ümberkujunemise. Kui teistel kutsealadel naised on paiguti juba näidanud suurt ak-

tiivsust, siis tundub, et kindlustusala naispere ka siin on liiga tagasihoidlikult passiivne. Kui ma 7. juulil viibisin suurel kindlustusteenijate üldkoosolekul, millest võttis osa üle kaheksa kindlustusteenija, siis ma polnud sugugi vähe hämmastunud, kui nende hulgas nägin vaid paari-kolme naist. Ometi võib mõnegi kindlustus asutuse kontoris märgata naisteenijate arvulist ülekaalu.

Näib, nagu ei huvituks kindlustus asutuste naispere kutsealalisest ega ka poliitilisest organiseerimisest. Tahaks loota, et see siiski nii ei ole, vaid seda on tinginud muud asjaolud. Nõukogude Liidus on naine võrdsustatud õiguste poolest. Kuid pole õigusi kohustusteta. Nõukogude Liidus töötab naine kõigil aladel. On olemas naisi rahvakomissare, ettevõtete direktoreid, naiskapiteneid, naislendureid. Mõõdunud aastal töötas N. Liidus ainult suurtööstuses ligi 100 000 naist inseneridena ja tehnikutena. Ka meie naise tulevik on muutunud nüüd Stalinliku Konstitutsiooni saabumisega avaramaks ja helgemaks. Meie naistele on avatud samad teed ja võimalused õppimiseks ja tööks kui mehelgi. Ent midagi ei saavutata passiivsusega. Kui meie tahame saada osa oleviku ja tuleviku hüvedest, peame ise lööma aktiivselt kaasa. Ka kindlustusalal töötavad naised peavad jõudma välja tardunud passiivsusest ja aktiivselt kaasa lööma kõigile kutselistele ja poliitilistele üritustele. Kindlustusalal töötavad naised peavad muutuma aktiivseiks kindlustusnaisteks, et vallutada endale suuremat positsiooni, kui see kuulus neile seni sellel alal.

Nüüd on selleks saanud aeg. 25. augustil kinnitas Eesti NSV riigivolikogu uue Stalini Konstitutsiooni, mille 94. paragrahvis öeldakse: „Naisele antakse ENSV-s mehega võrdsed õigused kõigil majandusliku, riikliku, kultuurilise ja ühiskondlik-poliitilise elu aladel. Nende õiguste teostamise võimaluse kindlustab naistele meestega võrdse õiguse andmine tööle, töötasule, puhkusele, sotsiaalkindlustusele ja haridusele...“

Kindlustusnaised, kasutage neid suuri õigusi!

E. Kerdo.

Teie olete tuli.

Kindlustusteenija, eriti välismehe elu on juba selline, et ta paratamatult oma töös peab puutuma kokku väga paljude inimestega. See kokkupuude ei ole vaid pealiskaudne tere-jumalaga ütlemine, nagu see tavaks ärides, kus klientuuri huvid piirduvad vaid konkreetse kauba kvaliteediga ja hinnaga. Ei, kindlustustöö iseloom on sootuks teine. Tema suhtlemine oma klientuuriga on sootuks tihedam, kuna ta oma „kaubaga“ puudutab inimese siseelu — ta varanduse, perekonna jne. saatust.

Sellega seoses kerkib üles rohkesti ühiskondlikke ja teisi probleeme, millele käsitlemine nõuab suurt oskust ja teadmisi. Eriti veel nüüd, mil me elame alles värskena ühest ühiskondlikust korrast teise. Inimestel on palju küsimusi, mis neile ebaselged, ja seepärast kasutab ta meeleldi kindlustusmehe kui paljuliikuna inimese abi.

Kui kindlustusteenija tahab seista oma ülesannete kõrgusel, siis peab ta olema suuteline siin andma selgeid ja asjatundlikke seletusi. Peab olema selleks tuleks, kes valgustab teed.

Võtame, näiteks, kasvõi ENSV Konstitutsiooni, mis 25. augustil s. a. võeti vastu Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Riigivolikogus. See meie riigi uus põhiseadus, milles väljendatud kõik meie uue korra põhialused, on ju küll kõigile kättesaadavaks tehtud, kuid siiski leidub inimesi, eriti maal, kus inimesed elavad kaugel suurematest keskustest, kellel siin mõnegi küsimuse üle pole täit selgust.

Linnades ja teistes suuremates keskustes on seepoolest asi lihtsam, kuna siin selgituskoosolekud ja ajakirjandus asja õigeks mõistmiseks aitavad suuresti kaasa. Kuid maal, ainult lugemisega, jääb mõnigi lünk ja arusaamatus, mille kohta vajatakse selgust.

Samuti on lugu ka meie teise suurema juhtiva organi — Eesti Kommunistliku (enamlaste) Partei ajalooa. Vana kodanlise korra poolt on tehtud kõik selleks, et meie inimestes kasvatada hirmu-õuduse tunnet kommunismi vastu. Igasuguste valede ja sihilike välja-

mõeldiste abil püüti inimestesse sisendada väärarvamisi, mis mõnelgi juhul on püsinud lihtsameelsemates inimestes tänaseni.

Et seda välja rookida ja süvendada õiget arusaamist EK(e)P põhitõdedest, selleks on vaja rahvale näidata ja selgitada õiges valguses. Siin on kindlustusmehele jällegi tänuväärt võimalus olla abiks, kuigi see ei kuulu tema otseste ülesannete hulka, ometi on iga teadliku kodaniku kohus aidata kaasa suure Marx-Lenini õpetuse edasikandmiseks ikka laiematesse ja laiematesse hulka-

desse. Samuti vajab selgitust ka meie uus ametiühingulik struktuur, mille kohta mõneski küsimuses maal valitseb veel arusaamatusi.

Ent selleks, et seda kõike suuta, peab kindlustusmees ise olema kõigis küsimustes kindel ja selge. Ta peab põhjalikult tundma ENSV ja NSVL Konstitutsiooni, ta peab tundma EK(e)P ajalugu, ta peab olema täielikult kursis ametiühingute põhistruktuuriga, ta peab tundma meie ja kogu maailma töötava rahva suurte juhtide Marx-Engels-Lenin-Stalini elu ja õpetust. Ja mitte ainult seda, et ta masinlikult neid oskaks peast, vaid palju tähtsam on see, et ta oleks tunginud nende sisusse, nendega orgaaniliselt liitunud ja oskab neid selgitada ka teistele.

ÜK(e)P XVIII kongressil sms Stalin juhtis tähelepanu kõikide töötajate ja eriti juhtivate kaadrite poliitilise taseme ning marksistlik-leninliku teadlikkuse tõstmise määratule tähtsusele. „Tuleb võtta aksioomina,“ ütles sms Stalin, „et mida kõrgem on ükskõik millisel riikliku või parteitöö haru alal töötajate poliitiline tase ja marksistlik-leninistlik teadlikkus, seda väärtuslikum ja viljakam on ka töö, seda tõhusamad on töö tulemused. Ja vastupidi — mida madalam on töötajate poliitiline tase ja marksistlik-leninistlik teadlikkus, seda tõenäolisemad on takistused ja lüngad töös, seda tõenäolisem on töötajate eneste väiklustumine ja mandumine, seda tõenäolisem on nende ümbersünd.“

Ainult see kindlustusmees, kes kõik seda suudab, on omal kohal ja suudab temale pandud ülesandeid täita hästi. Muidugi võidakse öelda, et mina teen oma töö ja mis üle selle, see ei puutu minusse, poliitika pole minu asi. Seda tehku need, kes selleks seatud ja kutsutud.

Seltsimehed! See on valearusaamine omast kutsest. Kindlustusmees hangetööl ei pääse mööda ühiskondlikest probleemidest. Teie klientuur paratamatult kutsub need küsimused esile. Ja kui teie ei ole suuteline neid küsimusi lahendada, siis ei suuda teie võita ka kliendi usaldust ning selle all kannatab teie töö. Kui teie ei suuda lahendada ühiskondlikke eluprobleeme, kuidas suudate siis veenda oma klienti — kindlustusvõtjat, et teie poolt soovitatud kindlustusviis on vajalik ja õige. Klientidel on täielik õigus teid umbusaldada ka kindlustustehingus ja teie töö muutub raskeks. Tuleviku kindlustuspõld selliseid töömehi ei vaja.

Seltsimehed! Praegu, mil kindlustusala ümberkorralduse tõttu on töös tekkinud väike paus hingetõmbeks, on parim aeg ja võimalus poliitiliseks enesekasvatuseks. Võimalusi selleks on väga

mitmesuguseid. Suuremates keskustes korraldatakse mitmesuguseid kursusi ja loenguid, millel võimalik oma poliitilist kasvatust täiendada. Samuti on kogudest ja ametiühingutest võimalik saada vastavat kirjandust.

Raskem on lugu muidugi maal, kuid hea tahtmise juures saadakse siingi seda teha vastava kirjanduse kaudu. Kus olemas kaasmõtteosalisi, seal on soovitatav seda teha õpperingides teistega ühiselt, et vaidlustes selguks tõde ja teie saavutaksite suurema enesekindluse kõigis küsimustes.

Kui vana korra ajal poliitiline selgitustöö oli meile surmapatuks, kuna enamus meist ei saanud olla päri kapitalistliku kurnamissüsteemiga, siis nüüd on see iga teadliku kodaniku õiguseks ja kohuseks, et valgustada neid, kes ei suuda ajaga pidada sammu.

Seltsimehed! Teie olete selleks valgustavaks tuleks, selleks majakaks, kes peavad näitama rahvale teed — uut teed õnnelikule ja paremale tulevikule. Olge selleks valgustavaks ja soojendavaks päikesekiireks, mille varjus ei ole ruumi vanal kõntsial ja kes julgelt ja vapralt viivad edasi, vastu päikeseküllastele päevadele.

J. K.

Kindlustusala ümberkorraldamisest.

Kindlustusalal on teostamisel praegu põhiline reorganiseerimine, millega tuleb ümberkujundamisele kogu meie kindlustus-
tusasutuste võrk. 5. septembril s. a. määrati Rahanduse Rahvakomissari käskkirjaga kindlustustalituse juhatajaks sms Ernst K ä s p e r t, juhataja asetäitjateks sms Erna K e r d o ja sms Robert T e e t l a u s, kelle juhtimisel asuti teostama kindlustus-
asutuste reorganiseerimist.

Et saada ülevaadet senistest töötulemustest ja selgitada lähema tuleviku kavatsusi, selleks pöördusime kindlustustalituse juhataja sms E. K ä s p e r t i poole, kes meile lahkesti seletas järgmist.

Olles jõudnud lõpule suuremate kindlustusseltside natsionaliseerimisega, lõpetas natsionaliseerimise peakomitee kindlustussektsioon oma tegevuse ja tema funktsioonid võttis üle Rahanduse Rahvakomissariaadi juurde loodud kindlustustalitus. Ent kui natsionaliseerimiskomitee peamiseks ülesandeks oli seniste seltside riigistamine endistes piirides, siis algas nüüdsest peale suurem eeltööde tegemine kogu kindlustusala ümberkujundamiseks vastavalt uuele korrale.

Töö ratsionaliseerimiseks ja üleliigsete kulutuste vältimiseks tuli seniks, kui tulevad teostamisele põhilised ümberkorraldused, vähemad seltsid liita suu-

RR kindlustustalituse juhatus.

Istuvad vasakult: Talituse juhataja sms E. Käspert, juhataja asetäitjad smd E. Kerdo ja R. Teetlaus.

remate juurde. Nii on juba liidetud Eesti Ühistegeliste Kindlustusseltside Keskühisus ja k.-s. „Põhja Kotkas“ Kindlustuskeskseltsiga; Kindlustusseltsid „Turis“ ja „Kotkas“ liideti „Eesti Lloydiga“ ja k.-s. „Kalju“ EKA-ga ning Eesti Apteekrite kindlustusselts kindlustusselts „Eeks-Majaga“. Lisaks neile teostub 1. oktoobrist arvates ka kindlustusselts „Hansa“ liitmine k.-s. „Põhjaga“.

Sellega on saavutatud juba suur samm edasi — kuuteistkümne seltsi asemele on jäänud veel üheksa kindlustusseltsi. See on juba suur võit ja endises olukorras oleks tähendanud see suurt tervenemist meie kindlustusturul. Praeguse põhjaliku ümberkujundamise juures vastavalt uuele ühiskondlikule vajadusele on see aga väike algus sellele suurele tööle, mis ootab ees.

Järjekorras tulevad ümberkorraldamisele kohalikud kindlustusseltsid, milliseid töötab kogu ENSV veel neli — Narvas, Nõmmel, Tõrvas ja Tapal. Usaldusmehed nende kindlustusseltside juurde on juba määratud:

Nõmme Kindlustusseltsis — A. P a r m
Narva Kindlustusseltsis — K. H o l m
Tõrva Kindlustusseltsis — J. P r i i m e t s

Tapal Kindlustusseltsis — J. T u r u.

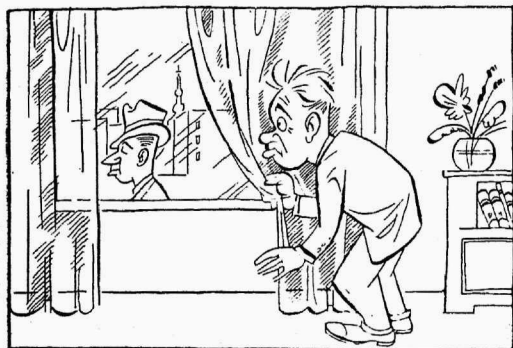
Valla kindlustuskassade ümberkorraldamine on samuti lähemate päevade ülesanne. Siin määratakse uute tööde läbiviimiseks usaldusmees kohaliku ÜMÜ ettepanekul ja tema kaks abi — üks vallavalitsuse ja teine ÜMÜ ettepanekul.

Koos kindlustusasutuste põhistruktuuri ümberkujundamisega on tulnud rohkesti lahendada ka kindlustusala jooksvaid küsimusi. On tulnud kõrvaldada seniseid pahelisi nähteid kindlustustöös ja viia kindlustusasutuste operatsioone kooskõlla uute põhimõtetega.

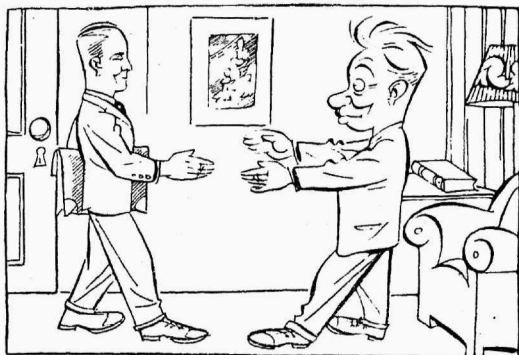
Üheks valusamaks nähteks, mis meie kindlustustegevuses kurnas esindajaid, kindlustusasutusi ja kaudselt isegi kindlustusvõtjaid, oli võlgukindlustuse probleem. Nüüd on see vana korra jäänus 1. oktoobrist lõplikult likvideeritud.

Võlgukindlustus oli osaliselt niivõrd sügavale juurdunud, et kindlustusvõtjad sularaha maksmist pidasid juba ebanormaalseks. Esindajad, kes seda kindlalt nõudsid, ei saanud üldse töötada ja pidid oma töövälja loovutama neile, kes kindlustusmaksudeks võtsid vastu vekseleid või võlakohustusi.

Et seejuures sageli needsamad esindajad ise hiljem kannatasid, sellest ei hoolitud. Meil on kindlustusseltside juures küllalt selliseid esindajaid, kelle suur

ENNE kartis kindlustusvõtja esindaja tulekut.

NUUD võtab kindlustusvõtja esindaja vastu rõõmuga.

Kindlustuse

saldo on osalt tingitud peamiselt kindlustusvõtjate protestitud vekslitest. Sageli oli see saldo isegi niivõrd suur, et seltsil hiljem seda ka esindajalt polnud võimalus kätte saada ja tuli maha kirjutada. Said kannatada nii esindaja kui ka selts. Kuid selliste pisivekslite korraldamine oli pahatihti ka kindlustusvõtjale hukatuseks — protestid, kohtupristavid jne. ajasid väikese kindlustusmaksu niivõrd suureks, et mees seda makstes kogu kindlustusasjanduse ära vandus.

Uues ühiskonnas, kus veksell sellises ulatuses üldse enam pole eluõiguslik, peab ka kindlustusalal kaduma võlgu-kindlustamine. Võib olla, et esialgu mõnele toob see väikesi ebamugavusi, kuid üldise olukorra tervendamiseks peaks see tunduvalt kaasa aitama ja ma loodan, et hiljem saavad sellest aru ka need, kes nüüd seda korraldust õieti ei suuda hinnata.

Kogu asutuse suurem töö on aga praegu pühendatud uue kindlustustegevuse ülesehitamisele vastavalt muutunud ühiskondlikule ja riiklikele vajadustele. Sellel alal alustame juba lähemal ajal kõige tihedamat koostööd NSVL riikliku kindlustustalituse GOSSTRAHH'iga, milleks praegu on materjalid väljatöötamisel. Edaspidi kujuneb meilgi kindlustusala vastavalt GOSSTRAHH'i struktuurile, haarates senisest hoopis laiemas ulatuses ühiskondlikke varasid.

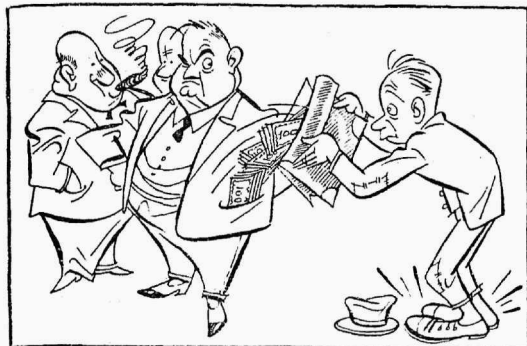
Eriti uudisena tuleb meil s u n d k i n d l u s t u s, mis hõlmab enda alla kogu eluhoonestiku, põllusaagi, kariloomad jne. See on suur ja vastutusrikas töö, mis meie kindlustusteenijate peret sellel alal ootab.

Kindlustussektorist jäävad aga välja sellised alad nagu riiklikud tööstused. Nende kohta öeldakse NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsuses 3. 2. 38.:

„Mis puutub NSVL või liiduvabariikide eelarveil olevate asutuste, kui ka otseselt neile alluvate ettevõtete ja asutuste varandustesse, siis ei kuulu niisugused varandused kindlustamisele ei sunduslikus ega vabatahtlikus korras.“

Vabatahtlikus korras võib kindlustada igasugu varandusi, mis kuuluvad kohalike asutuste või omavalitsuste valdusse. Ka elukindlustus jääb püsima vabatahtliku kindlustusena, kuigi siin mõningad vormid ja tariifid tulevad ümberkorraldamisele.

Nagu näete, on see nii suureulatuslik ümberkujundamine, mis kõigilt juhtivalt inimesilt nõuab erilist pingelist tööd. Arusaadav, et seejuures ei saa meie oma tööaega piirata 7—8-tunnilise tööpäevaga, vaid sageli ei piisa isegi 12-tunniliselt tööpäevast. Ent teades, et see töö läheb meie ühise suure kodumaa NSVLi ülesehitamiseks, ei tunnegi nagu väsimust, vaid õilis ja suur siht annab tööle indu veelgi suuremateks ülesanneteks.

areng.

Sest enne kogus esindaja aktsionäride ja direktorite kaugastesse,

nüüd aga teenib ta kogu rahva huvisid.

Kuidas korraldada oma tööd uues olukorras?

Rakendagem stahhanovliku töö põhimõtteid ka oma tööalal.

Revolutsioonide kohta riikide ja rahvaste elus on öeldud, et nendega kaasatulijaid ja kaasajooksjaid ülestõusu staadiumis on alati rohkesti; on aga sellisele ülestõusule osaks antud arenda ka ülesehitavas järku, siis kahaneb tunduvalt esimene vaimustustuhin, andes aset flegmaatsele ja mugavale äraootavale seisukohale, koguni pettumusele ja patukahetsemisele.

Ajaloolised sündmused 1940. a. juunis ja juulis olid meile revolutsioonilised meie saatuse kujunemise mõttes, kuigi nende sündmuste arengukäik ise ei olnud revolutsiooniline selle sõna otseses tähenduses. Töötav rahvas saavutas otsustava võidu ainuüksi oma jõu demonstrerimisega, mille eest kapitalistlikud jäänused kabuhirmus põgenesid. Kodanlised võimumehed oma halastamatu survega ja talumatu terroriga olid ise sillutanud teed oma matuserongile. Vabadus langes töötavale rahvale otsustaval võitluspäeval sülle küpse õunana.

Need asjaolud loovad meie ajaloolistele sündmustele eriolukorra ka ülaltoodud väljendi suhtes revolutsioonide kohta üldiselt. Töötava rahva võit laostuva ja nõrkadel alustagedel ammu vankunud kapitalismi üle on meie rahva rõ-

huvas enamikus kutsunud esile vaimustatud heameeleavaldused. Neid ei tarvitse näha mitte üksi rõõmujuubeldustes ja -demonstratsioonides, kuigi needki on kõneldud selget keelt. Meie praktiliselt mõtleval rahvas on osanud oma tundeid avaldada veelgi teadlikumalt. Eesti vastuvõtmisele võimsasse Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liitu ja nõukogude korra maksmapanemisele Eestis on vastatud üksmeelse tööleasumisega sotsialismi ülesehitamiseks. Maa, suurtööstuste, pankade, kindlustusseltside jne. natsionaliseerimisele ning otsekohe sellele järgnenud palkade tõstmisele vastati ausa sotsialistliku töövõistluse alustamisega, tööproduktiivsuse ja toodangu tõstmisega ja stahhanovliku tööga.

Ja need on kahtlemata parimad vastused esimestele tegelikele sammudele töötava rahva olukorra parandamiseks. Esimestele saavutustele pärast suuri ja rohkeid lubadusi, millede jagamisega polnud kitsid kodanlikud valitsused. Sõnadest on jõutud tegudeni!

Meie, kindlustusteenijad, kuulume ihult ja hingelt sellesse töötava rahva ühisesse perre, kes ennastohverdavalt on valmis end rakendama Eesti Nõuko-

gude Sotsialistliku Vabariigi ülesehitamiseks. Oma tööga tahame selleks anda oma parima. Ent meie töö on suunatud nüüd hoopis uute põhimõtete järgi. Sotsialistliku majanduselu ülesehitamine ja korraldamine vastavalt uuele olukorrale on sedavõrd kaaluv ja tähtis ülesanne, et selle lahendamine ei ole võimalik üleöö. Sellest tingituna ootavad veel nii mõnedki küsimused lahendamist ka kindlustusalal, mõjudes mitmeti pidurdavalt töö täielisele edukusele. Kindlustustöölistel tuleb seada end suure küsimuse ette: kuidas korraldada tööd edaspidi?

Kindlustustöö uued riiklikud juhid on kindla sõnaga kinnitanud, et kindlustuskaitse sotsialistlikus ühiskonnas ei kaota oma tähtsust, vaid püsib ja suureneb. Sotsiaalkindlustuse kõrval elukindlustus on üks tunnustatuim hüvangu ning heaolu vorm. See on ka arusaadav, sest on täiesti loomulik: nii hästi ja eeskujulikult kui ühes riigis sotsiaalne kindlustus ja inimväärne äraelamine vanaduspäevil ka võiks korraldatud olla, ei suuda see kunagi pakkuda seda, mida igaüks ise saaks teha vabatahtliku kindlustusega.

Milliseks on kujunenud olukord ja väljavaated kindlustustöö põllul uutes oludes?

Täieõigusliku liikmena suures ja vägevas Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidus võime end pidada pääsenuks Lääne imperialistide mängukanni häbiväärsest osast ning kiskumisest hävitavasse sõjakeerisesse. Meie piiride puutumatus kindlustab võimas Punaarmee, tagades meile rahuliku arengu ja töö võimalused majanduslikul ja kultuurilisel alal. Stalini Konstitutsioon, mis meil on nüüd kehtimas, kindlustab igale ENSV kodanikule õiguse tööle ja igale töötajale tema töö eest väärilise tasu; selle Konstitutsiooni vaimus ongi juba korduvalt parandatud töötajate palgatingimusi. Veel pole kustunud rõõmujoovastus üle maa, mille kutsus esile ENSV Rahvakomissaride Nõukogu ja EK(e)P Keskkomitee otsus riiklike ettevõtete ja asutuste töölise ja teenijate palkade tõstmiseks. See sugustes tingimustes ei tarvitse töötaja enam kogu oma jõudu pingutada iga-

päevase äraelamise kindlustamiseks, vaid tal jääb üle mahti ja võimalusi ka enese ja oma perekonnaliikmete tulevikule mõtlemiseks. Lühikese aja jooksul võime isegi märgata üldise kindlustunde tugevat tõusu rahva hulgas, mis selgesti peegeldub näiteks abiellumiste arvu kiires kasvamises.

Tööpöld kindlustusalal ei ole seega sugugi mitte muutunud väljavaadete vaesemaks, vaid suuresti avardunud.

Aga veel ei tohi meie unustada kõige tähtsat: töö, mida meie teeme, ei lähe nüüd mitte enam väikese kurnajatekamba rikastamiseks, vaid see on meie eneste töö. Varandused, mis meie kätte on usaldatud, on rahva varandused. Meie teenime oma riiki, kes hoolitseb meie inimlike elamistingimuste, korraliku töötasu, haiguskindlustuse, puhkuse, vanaduskindlustuse ja palju muu eest. Tööga täidame nüüd oma aukohust suure ja vaba sotsialistliku kodumaa vastu.

Kõik see: avardunud tööpöld, tänuväärsemad võimalused ja paremad töötamistingimused, peaksid tiivustama meid ka senisest sootuks erinevate töömeetodite, töödistsipliini ja töösse suhtumise kujundamisele. Ärgem unustagem, et sel teel oleme ise oma uue ja helgema tuleviku loojad! Asugem oma tööle klassiteadvusega ja täie arusaamisega oma kutse kõrgetest ülesannetest. Ja rakendagem oma töösse stahhanovlikku mõtlemisviisi.

Stahhanovliku liikumise põhimõtteid on meil mõnes suhtes üldiselt võõriti tõlgitsetud, samuti ka stahhanovlike töötamisviiside rakendusvõimalusi vaimse töö alal.

Stahhanovlik töö on õieti kõrgem aste arenenud tehnikaga tööprotsessis, mis järgneb lõõktööle ja sotsialistlikule võistlusele. Need kaks esimest astet piirduvad tippsaavutustega, mis ei tarvitse kindlasti olla püsivad ja järjekindlad. Stahhanovlik töö tähendab töö ratsionaalset organiseerimist, ja sellisena stahhanovliku töö põhimõtted on rakendatavad niihästi füüsilise töö kui ka vaimutöö alal. Need põhimõtted seisavad ajakohases tööjaotuses, töö spetsialiseerimises, kõrvalprotsesside eraldamises peaprotsessist, tööprotsessi hooli-

kas ettevalmistamises, sobiva tööjõu valikus, tööaja jaotamises j. m. s.

Asudes oma tööalal rakendama stahhanovliku töö põhimõtteid, oleks esmajooneliseks ülesandeks oma töö edukuse tõstmiseks seesugused algelised nõuded, nagu tööaja jaotus, tööprotsessi hoolikas ettevalmistamine, töötamisviiside põhjalik väljakujundamine ja viimistlemine. Teadmine, et seisame nüüd ühiskondlikus teenistuses, ei tohi vähendada isiklikku ja eraalgatuslikku initsiatiivi! Peame kandma hoolt töödistsipliini ja seltsimehelikult korrektse käitumise süvenemise eest oma kaastöölise keskel, sest sellest oleneb eeskätt inimeste usaldus kõigi meie kutsealal tegutsejate vastu.

Ja lõpuks ei tohi meie unustada, et meie kutsetöö oma loomult on uute ideede levitamine, ning sellisena seab meile ülesandeid ka uue ühiskondliku korra, kõigi tema korralduste, Marx-Engels-Lenin-Stalini targa õpetuse tutvustamise alal. Meie vastutusrikkaks ülesandeks oma kutsetöö kõrval on ära-

taja osa kõhklejate hulgas, valgustaja osa seal, kus soovitakse õppida, töökuulutaja osa, et — „sotsialism on homse päeva idee“ ja „kes ei ole meiega täna, on seda homme“ (dr. J. Vares-Barbarus). Et seda ülesannet edukalt täita, selleks peame kõigepealt ise omandama teadmisi maailma töötava rahva juhtide Lenin-Stalini õpetusest, Stalinlikust Konstitutsioonist, nõukogude korrast, kõigi töötavate rahvakihtide kartmatu eestvõitleja Kommunistliku (enamlaste) Partei ajaloost ja põhikirjast, kommunistlikust töödistsipliinist, milleks meie kutseühing pakub meile võimalusi. Õppides peame muutuma homse päeva idee kandjateks ja levitajateks.

Ainult sel viisil võime olla väärilised ülesehitajad noores Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis, ustavad kodanikud oma suurele kodumaale ning teenida osasaamist neist suurtest hüvedest, mida pakub meile Stalinliku Konstitutsiooni särav päike.

Kindlustusteenija.

Ärigeenius

Vidrik Varakas oli „kindlustustegelane“ vana vaimus. Vidrik oli niioelda kindlustustegevuse hauakaevaja. Ta armastas lõigata sealt, kuhu polnud kunagi külvanud.

Ega meile pole täpselt teada, kuidas see kõik sündis, aga küllap seda teab Vidriku sõber Toomas, kah asjamees, kel aga varanatukest on üsna vähe, võrreldes Vidrikuga. Sest Toomal, sindril, oli süda kah ja see hakkas vahel vastu ajama, ning parajasti just siis, kui Toomas hakkas sooritama mõnda suuremat operatsiooni. Siis seesama süda kisendas vahele ja selle asemel, et teenida uhked seeklid, Toomas teenis hoopis vähe.

Siis kargas Vidrik kohe ligi ja noomis:

„Kas see ka mõni äri. Kus sa niiviisi... Vaata, kuidas mina olen saanud. Aga sina — tunned korraka haledust ja oledki omast ilma. Selle asemel, et oma väikese majakese juures norutada, võiksid olla sama rikas kui mina.“

Siis Toomas langetas pea ja ütles:

„Jah, eks ta nii võib olla küll.“

Ükskord, vanal „demokraatlikul“ ajal viis Vidrik Tooma napsi võtma, parajasti kui viimane oli tuhat krooni „maha maganud“.

„Vaata,“ ütles Vidrik, „sina oled haleda südamega nagu tea misasi. Aga mina — olen vat kindlustatud.“

„Kindlustatud?“ imestas Toomas.

„Jaa,“ venitas Vidrik ning tegi käega liigutuse, nagu oleks pool maailma tema.

„Mul, näed, on niisuke asi, et kui on kahtlane, kindlustan ära.“

„Eks pajata siis“, nõudles Toomas.

Aga Vidrik niipea ei kõnelnud. Alles siis, kui keel pehme oli, purskas:

„Muidugi mäletad sa mu väikest kohta, millel oli niisuke isaisade katus. Nojaa, kuidas sa siis ei mäleta, käisid mitu korda meil. Ma sel ajal sahkerdasin väikselt linadega. Aga ära tüütas, jumala eest, sihukeses onnis elamine. Ütleme, tuled pikalt retkelt tagasi, ilusad kopekad taskus ja meel hea. Korraka — vilets onn peakohal, varesed kraaksuvad ümber. Eh, ma ütlen, oli kahju panna viimased rahad mängu uue maja jaoks. Ja vana müümisest — mis selleski oleks saanud. Anna poolmuidu maalappki

Töö, mis meid ühendab.

Kui veel aastakümneid tagasi oli tarvitusel fraas: see meri, mis neid maid lahutab — siis tänapäeval toetudes inimhõimustuse saavutusile tehnika alal võiks öelda: meri, mis maid ühendab! Samasugune kahekülgne mõõteühik on inimsoo paratamatu ja suur sõber — töö. Kui varemalt töö oli tunnuseks, mille alusel ühiskonnakihte üksteisest lahutati, nii et ühe päralt oli ainult töötamine ja teise päralt töövilja kasutamine, siis nüüd uues ühiskonnas on töö see tegur, mis inimesi ühendab — üheks töötavaks rahvaks kujundab.

Meile kindlustusteenijaile ei ole võõrad mõisted: füüsiline töö ja vaimne töö, kuigi meie seda ei taju otseselt sellise orgaanilise selgusega nagu tööline ja ametnik tööstustöö juures. See minevikust pärinev eelarvamuslik vahetegu füüsilise ja vaimse töö vahel, mille likvideerimisele tööstuslikes ettevõtteis on asutud, evis siiski ka meie kindlustus-

asutiste senise korralduse juures olulist tähtsust. Seni rivaleerisid meil igas kindlustusasutises omavahel laiemas mõttes kaks kategooriat töötajaid: sise- ehk kontoriametnikud ja välisametnikud ehk välistegelased. Kui kontoriametnikud vastasid vaimset tööd tegevate ametnikkude mõistele, siis lähenedid välistegelased oma mitmepalgelise tootleva tegevusega tublisti füüsilisel alal töötajaile või asusid vähemalt vahepeal, sest eriti suurema tegevusraadiusega välistegelaste juures oli füüsiline pingutus sageli samavõrdne vaimse selgitus- ja korrastustööga.

Sellest tulenevalt arvati nende kahtliiki kindlustuspõllul töötajate vahel olevat suur ületamatu põhimõtteline lahkuminek. Kui puht-kantseleiinimeste poolt nähti seltsi välistegelasis ainult siseväärtuseta „tööorjasid“, keda tuleb kohelda kõiki ühteviisi teatava šablooni järele, siis välistegelased omakorda nä-

käest ära. Noh, kinnitasin ära. Ega või teada, mis juhtuda võib. Ja eks ma oleksingi omast ilma olnud. Va korstnanäru — pillub aina sädemeid. Pragunend teine. On's reisival ärimehel aega vaadata oma korstnat? Muidugi pole! Ja see juhtus just siis, kui ise ööbisin kilomeetrit viisteist eemal. Oleksin ju võinud koju sõita, aga olin väsinud, ei viitsinud. Eit oli õhtul tuld teinud ja ... Kust ma rohkem tean! Kui teisel hommikul koju jõudsin — maatasa. Laudad ja tallid ka. Eks ma siis pannud kindlustussummale kroonikest tuhat juurde ja ehitanud uue maja. Teine asi kohe.“

Toomas ohkas. Mõnel mehel, vaat', veab isegi tuleõnnetuse korral.

Vidrik aga latras edasi.

„Mu vanamoori mäletad — kraps eit oli. Kahju niisugusest inimesest, mõtlesin, viskab vedru välja, kust ma teist säärast enam... Või kui sureb, mis ma siis peale hakkkan. Einoh, ära kinnitasin poole miljoni eest. Oli teine jumala terve. Aga õnnetus ei hüüa tulles, kallid Toomas. Seda pead sa aru saama. Sellepärast oli vaja eriti hooplitseda eide tervise eest. Ütlesin, hakka end külma veega vannitama. Eit — ajab vastu. Mina aga ei jätnud. Igal hommikul

valasin talle pangetäie külma vett üle, õhtul teise. No oli natuke nohu, mis siis. Küllap teisest äärest veab tervis selle eest tugevamaks. Ja et asja kiirendada, ütlesin eidele, käigu ta palja jalu. Hilissügiseni kohe. Et kui end sedasi treneerid, siis pole karta, et tõved kallale tulevad. Ja mis tõbi see üks kopsupõletik ongi, mis teda tabas. Ütlesin siis talle, et ära sa sellepärast alla anna.

Ega eit andnudki alla. Jõulu ajal, kui tuiskas, läksime 20 kilomeetrit jalgsi. Ütlesin, et kui sa selle läbi teed, eit, siis elad sada aastat vanaks. No ei teinud seda läbi. Võttis kätte ja viskas vedru välja. Ma noomisin küll, et ära sa nüüd jookse nii tuisus, saad higi ja külmetad. Tema aga vastu, et ei, vaata, tahan ruttu ulu alla saada. Nahk aga läks soojaks ja oligi trastu — uus kopsupõletik. Ja kui inimesel on kopsupõletik teist korda, siis ta ei pea muidugi vastu. Ära suri, krapsa eit. Ja mina ometi tegin kõik, et kadunukese tervist teraskõvaks teha.“

Siinjuures pühkis Vidrik suurest meeleliigutusest silmi ja jätkas siis luksudes:

„Mulle anti raha — pool miljonit. Mõtlesin, et ei selle rahaga oska küll muud teha, kui et anna vaestele. Ent raha vaese käes — see sulab

gid kontoriametnikkudes ainult enda töövaeva kasutajaid ja selle arvel nautlejaid.

Aja jooksul on selle liialdustekuristikule üle ehitatud hulk sildu, kuid täieliku üksteise mõistmise ja tunnustamiseni ei oldud kõige lähema minevikuni veel jõutud. Ikka veel valitses arvamine, et kindlustusteenijate ühine pere ei saa tekkida sise- ja välisametnikkude erinevate kutsehuvide tagajärjel: kui välis-tegelaste sihiks oli töötöodangu tõstmine, püüd, et tööd rohkem oleks — siis tavaline kontoriametnik arvati võitlevat selle eest, et tööpäev lühem ja tööd vähem oleks! Selliste väärvaadete alusel olid sise- ja välisametnikud organiseerunudki kumbki omaette erinevatesse kutse-, õigem kultuurorganisatsioonidesse. Kahtlematult oli sellisest killustatud kindlustusteenijate perest kasu ainult seltside aktsionäridel ja kapitalistidel-juhatusliikmeil. Alles äsja teostunud reorganiseerimistöö on nüüd lõplikult lahendanud ammuse umbsõlme: kõik kindlustusalal töötajad kuuluvad,

vaatamata sellele, milline on nende töö lähem pisiiseloome, ühisesse Kindlustusteenijate Ametiühingusse!

Töö on olnud jälle kord selleks sil-laks, mis erinevaid pooli kokku liidab. Sest tõelikult edukusele püüdlevas kindlustuse üleshitustöös ei saagi olla teisiti, kui et kindlustuse sise- ja välis-tegelane on ainult ühesama väering-mündi kaks külge.

Meie, välistegelased, kes me oleme juba vanas ühiskonnas omal kohal suutnud püsida ainult tänu isiklikule tööle ja saavutusile, tervitame soojalt ühist suurt kindlustusteenijate peret, sest meie teame, et nüüdsest peale meie rühklus ja töö saab ka tõeliste saavutuste osaliseks. Ainult siis saame kindlustusalal stahhanovlikku tööpõhimõtet rakendada, kui need takistused, mis meid üksteisest ja kogu töötavast rahvast eraldasid — kui need takistused nüüd paremas arusaamises on kõrvaldatud.

Selleks, et kindlustuse hanketegevus tõeliselt loovaks ja produktiivseks tege-vusalaks saaks kujuneda, oli vähe sel-

nagu lumi. Mõtlesin, et teen nendele vaestele õige suurema heateo, noh, ehitasin siis lina-kestramise vabrikku. Panin rahad kõik mängu, võlgu tegin ka. Ja eks ta varsti tossaski. Vaesed said tööd ja leiba. Aga võlad rõhusid mind mis hirmus. Vaeste pärast, näe, ei pannud seisma. Välja kannatasin. Öösiti ei saanud magada, unes sadas veksleid. Ja kus sa siis sellega, et hädad sind maha jätaksid. Näe, olingi ühel päeval pankrott. Õeldi, see olevat nii ja naa. Toomas, kas sa tead, kui ma sulle ütlen, et mulle jäi ainult paar miljonikest, siis ma ei valeta. Ega siis vaesestuda saa lõpuni. Ja ühel ööl, kuripatt, olid sädemed jõudnud linaluude-ni ja maailm kärsahaisu täis. Oli minu ilus lina-kestramise vabrik läbi. Hea, et oli veel kind-lustatud.“

Ja Vidrik lausa nuuksus. Toomas kuulas pealt ja raputas oma kolu.

„Sul, Vidrik, on ikka mehemoodi halvasti läinud. Ei saa aru, kuidas sa eluraskuste all pole kokku varisenud.“

Vidrik naeratas nüüd juba ja lausus:

„No vaata, nüüd sa ajad juba jälle tolajuttu. See' see on, et mitte kuidagi ei saa õnnetu

olla. Raha on kui raba. Otsin linna majad ja asutasin uue vabrikku. Minu nimel pole küll otse midagi, aga eks mõni aktsia ikka ole. Noore naise võtsin ka, küllap see esimene unub, et poleks hingehaavu.“

Toomas jõllitas silmi ja arvas siis:

„Õh-õh, ega sa viimati ise...?“

„Mina ise! Ei! Kuidas sa julged seda arvata. Aga näe, mul läheb kõik hästi.“

Toomas mõtles ja mõtles, raputas pead:

„Ei mina aru saa, kuidas see siis nii... Ja üksvahe sa maal liikusid ringi ja kindlustasid maju. Ikka suurte summade eest.“

„See oli üksvahe jah,“ ütles Vidrik, „aga ma sellest loobusin. Kurat teab, mis see oli, aga suurem osa neist põles maha.“

„Räägitakse, sa saanud suure noosi endale nendest kindlustussummadest ja selts ei lask-nud sind enam...“

Vidrik lõi laias kaares käega.

„No mis sa rumalaid inimesi räägid. Plära-vad niisama. Aga seda ma ütlen, et mul on vedanud, jah, vedanud.“

Ja tõustes napsilaua tagant, käratas ta Too-male:

lest, et kõrvaldatud sai erinevate seltside välistegelaste omavaheline purelev ja väiklane võistlus — oli tarvis, et ära jääks ka seltside sisemine hõõrumisvõistlus välistegelaste ja kontoriametnikkude vahel. Ainuke võistlus, mis nüüdsest peale aset leiab, on stahhanovlik töötluduse võistlus. Ja selleks on võimalusi piiramatult: kui vanas kapitalistlikus ühiskonnas koguni ühiskonna ja majandusteadlaste poolt suhtuti „kindlustusajandusse“ kui kõrvalise tähtsusega „vahendustegevusse“, mille ainsaks ülesandeks oli vaid hüviste

kättetoimetamine üksikisikuile, peamiselt makstasuutvaile kapitalistidele, siis sotsialistlikus ühiskonnas on kindlustustegevusel täita tohutult avarapiirilisem ülesanne sotsiaalhoolduse kõrval.

Teadmine, et kindlustusasutisist on juba kõrvaldatud libe ja variseerlik onupojalikkus ning et selle kõrvaldamine ühe korrektiivi — töö varal veelgi jätkub niikaua, kui kõigile on kätte juhatatud koht tema töövõime järele — see teadmine õhutab meid kõiki uuteks suurteks püüdlusteks ja saavutusteks.

Ilmar Arens.

Kelle ja missuguste varanduste kindlustamine toimub vabatahtlikus korras.

NSVL Rahvakomissaride Nõukogu otsusega 3. II 1938 „Ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide varanduste riikliku kindlustuse kohta“ Gosstrahil on lubatud teostada vabatahtlikku kindlustust varanduste suhtes, mis kuuluvad:

a) kohalikul eelarvel olevaile asutistele ning neile alluvaile ettevõtetele ning organisatsioonidele;

„Aga sulle ma ütlen, et jääd elulõpuni vae-seks. Sa ei mõista sehvti teha, mitte ei mõista. Loll oled.“

*

Paari päeva eest kohtasid Vidrik ja Toomas jälle.

„No kuidas elad?“ tuli mõlemal kui ühest suust.

Jõllitasid siis tükk aega teineteisele otsa, rääkisid ilmast ja Toomas küsis arglikult:

„Noh, külmad ajad?“

„Pole märgata!“ vastas Vidrik.

„Aga minul küll!“ ütles Toomas.

„Mis mõistujutt see on?“ vihastas Vidrik.

„Noh, pole olnud enam tulikahjusid.“

Vidriku nägu tõmbus punaseks, siis kahvatas ta ja mõirgas:

„Saatan, saatan inimese nahas! Mina andsin sulle pool aastat tagasi häid õpetusi ja sina hakkad nõökima!“

Ja pööras minema, kuna Toomas järele irtas. Aga külm siiski ei olnud, oli ilus ja soe sügisene päev. Ainult Vidrik sammus lõdisedes, oli hirm oma sahkerdatud varanduse saatuse pärast.

K r i i b u s.

b) ühistegelikkudele, kutselistele ning seltskondlikkudele organisatsioonidele.

Sama otsusega on sisse seatud sunduslik riiklik kindlustus riiklikule elamufondile, samuti varanduste suhtes, mis kuuluvad riiklikkudele ettevõtetele ja asutistele ja mis on antud rendile või muil alustel kasutamiseks üksikisikuile või eraorganisatsioonidele.

Mis puutub NSVL või liiduvabariikide eelarveil olevate asutiste kui ka otseselt neile alluvate ettevõtete ja asutiste varandustesse, siis ei kuulu niisugused varandused kindlustamisele ei sunduslikus ega vabatahtlikus korras.

Vabatahtlikus korras võib kindlustada (kindlustusmäärustes ettenähtud eranditega) igasugu varandusi, mis kuuluvad oblasti, krai, linna, rajooni ja küla ning ASNV eelarveil olevaile asutistele kui ka kõigile niisugustele asutistele alluvatele ettevõtetele ning organisatsioonidele, — teiste sõnadega, kõigi vabariigilise (ASNV), oblastilise, kraillise, rajoonilise, linnalise ja külalise alluvusega ettevõtete ja organisatsioonide varandusi, vahet tegemata, kas need ettevõtted ja organisatsioonid on kohalikul eelarvel või tegutsevad majandusliku tasuvuse põhimõttel.

Konkreetselt vabatahtlik riiklik kindlustus hõlmab varandusi, mis kuuluvad järgmistele asutistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele:

1) Autonomsete vabariikide ülemnõukogudele, kohalikkudele töörahva saadikute (küla-, rajooni-, linna-, oblasti-, krai-) nõukogudele, nende osakondadele, ettevõtetele ja organisatsioonidele.

Kohalikkude nõukogude rahandus- ja sideosakonnad kui ka ASNV rahanduse rahvakomissariaadid ning sidetalitused on liidu eelarvel ja sellepärast nende varandused (välja arvatud elamufond) kindlustamisele ei kuulu. Peale selle ei kuulu kindlustamisele rajoonisõjakomissariaatide, samuti siseasjade rahvakomissariaatide talituste ja osakondade varandused, välja arvatud perekonnaseisun- ning maanteede-ehitusosakondade varandused. Need viimased osakonnad, ehkki alludes siseasjade rahvakomissariaatidele, on kohalikul eelarvel ning seepärast nende varandused kuuluvad kindlustamisele vabatahtlikus korras.

2) Kohaliku tööstuse ettevõtetele ja organisatsioonidele, kaasa arvatud kohalikud elektrijaamad.

3) Kommunaal-ettevõtetele, kaasa arvatud kogu nende sisseseaded, ehitused ja inventar (veevärk, kanalisatsioon, elektrijaamad, elektrivõrk, küttevõrk, gaasivabrikud, trammid-, trolleibuse-, autobuse- ja taksiautode pargid, autoveotrustid, linna-veotransport, võõrastemajad, talupojakodud, pesumajad, saunad, kommunaalsed juuksuritöökojad, ehitusorganisatsioonid jne.).

4) Kommunaalasutistele, -ettevõtetele ja -organisatsioonidele majapidamise ja heakorralal (hooned, milledes asuvad asutised, äri- ja laoruumid, samuti turuehitused, teede-sildade majapidamise varandused ja igasugu muud varandused, mis on kommunaalosakondade valduses, välja arvatud elamufondi varandused, millised kuuluvad sundkindlustamisele).

5) Kohalikul eelarvel ja autonoomsete vabariikide eelarveil olevaile asutistele või ühistegevustele, kutselistele ning seltskondlikele organisatsioonidele (koolid, lasteaiad, lastekodud, lastesõimed, raamatukogud, lugemistoad, talupojakodud, kultuurhooned, klubid, kultuuri- ja puhkepargid, muuseumid, igasugu õppeasutised, teaduslik-uurimisasutised, haiglad, ambulantsid, polikliinikud ja muud raviasutised, dispanserid, kiirabipunktid, laboratooriumid, bakterioloogiajaamad, sanitaar-epideemiaasutised, sanatooriumid, puhkekodud, kohaliku tähtsusega kuurordid, sünnitusmajad, sünnitusabipunktid, teatrid, kinod jne.).

Vabatahtlikule kindlustusele alluvad ka eluruumid koolide, haiglate, sünnitusmajade, lasteaiade ja -sõimede juures kui ka õpilaste ühiselamujad.

6) Põllumajanduslikele asutistele (agronoomiline võrk, seemnevilja-kontrolljaamad, põllumajanduslike loomaarstipunktid, loomavetskripunktid, veterinaar-bakterioloogilised ja zootehnilised punktid ja muud episootiatega võitlemise organisatsioonid jne.).

7) Kohaliku tähtsusega metsamajapidamised ja sovhoosid.

Peale eeltoetatud asutiste ja ettevõtete varanduste on lubatud kindlustada vabatahtlikus korras ehitusel olevaid elumaju ning nende juurde kuuluvaid kõrvalhooneid (kuni kasutamisele andmiseni), mis kuuluvad kohalikele või ASNV eelarvel olevaile asutistele ja organisatsioonidele, samuti majavalitsustele kuuluvaid: inventari, veovahendeid, varustust ja remonte-ehitusmaterjale.

Vabatahtlikus korras kindlustatakse ka:

1) ASNV, krai, oblasti, rajooni ja linna alluvusega kaubanduslikele ja varustusorganisatsioonidele varandusi ja kaupu;

2) varandusi (sealhulgas elamufondi), tööstusettevõtteid ja kaupu, mis kuuluvad tarbimisühistegevuse kõigile lülidele: Zentrosojusile, vabariikilistele, krai, oblasti, rajooni tarbimisühingute liitudele ja selpo'edele;

3) tööstus-, metsandus-, jahindus- ja kalandusühistegevuse varandusi (sealhulgas elamufondi), tööstusettevõtteid ja kaupu (välja arvatud kalanduskolhooside varandusi, millised kuuluvad sundkindlustamisele), invaliidide ühistegevusele kuuluvaid kui ka tööstusühistegevuse vastastikuse abiandmise kassade varandusi;

4) ZIK ja NSVL Rahvakomissaride Nõukogu 17. X 1937 määruse §§ 4 ja 5 põhjal ehitusühistegevusele kuuluvaid varandusi ja elamufondi (vt riikliku elamufondi kindlustamise määrused);

5) seltskondlike organisatsioonide, nagu, näit.: Osoaviahimi, Osvodi, Punase Risti, Punase Poolkuu, Mopri, Laste Sõbra, parteiliste ja komsomoli organisatsioonide, teaduse-, kirjanduse-, kunsti-, tehnika- ja spordiseltside jne. varandused, sealhulgas elamufond, samuti vabatahtlike tuletõrjeorganisatsioonide varandused;

6) varandusi (kaasa arvatud elamufond), mis kuuluvad kutseorganisatsioonidele, alates algstmelistest kuni VZSPS.

Asugem ühiselt korrastama elukindlustuse inkassot.

Nüüd, kus töödpidurdav võistlus kindlustusasutiste vahel on kadunud ja akvisitsioonitöö natsionaliseeritud kindlustusseltside esindajate seas on kantud uuele sotsialistlikule sõbralikule koostöö platvormile, peavad endast mõistetavalt kõik kindlustuseala esindajad vaimustusega asuma poolelijäänud ülesannete sooritamisele, uue sotsialistliku ühiskonna heaolu tõstmiseks.

Pole mingit põhjust ja on lausa lubamata kindlustusemehel jääda nüüd eemale üldisest ülesehitusest, kus kogu töötav rahvas teeb pingutusi uute eluvormide rakendamiseks majandusning kultuurelu sisukamaks ning väärtuslikumaks muutmisel.

Kui kukutatud kapitalistlikus režiimis kindlustusealal välismehed mõttetus võistluses tegid pingutusi elukindlustuse uusproduktiooni saavutamiseks, siis nüüd kõikide kindlustusasutiste rahvaomanduseks muutmisega on meie ülimaks kohuseks mitte jääda passiivseks pealtvaatajaks kindlustuste raugemisel, vaid vaevaga tehtud tööd säilitada oma portfellis olevate kindlustuste täpse ning hoolika inkasso teostamise teel.

Kui üksikutes kohtades esindajad on jäänud loiuks ega ole reageerinud neile saadetud korraldustele elukindlustuse kviitungite väljamüügi asjus, siis on viimane hetk neid seltsimehi kutsuda korrale, hoiatusega, et järelused, mis lohaka inkasso tegevusega seltsivad, nende esindajate arvele kantakse.

Kuid leidub ka üksikuid liig agaraid, kes ebateadlikkusest või hoolimatusest on avaldanud arvamust, et uue sotsialistliku korra kehtivuseks just peabki kaduma kõik, mis pärit kapitalismist, ning seega ka kindlustus, kui kapitalistliku korra jäänus enam mingit korrastamist ei vaja. Selline võib vastuväide olla vaid äärmiselt vastutustundetult, tööd põlgavalt esindajalt, kes huvipuuduse ning hoolimatusega suhtub kogu rahva vaimustatud osavõtule tööproduktiivsuse tõstmiseks. Juba 1919. a., kui veel polnud sotsialismi ülesehitamise kogemusi, kirjutas Lenin, et kapi-

talismi saab lõplikult võita ja ta võidetakse sel teel, et sotsialism loob uue, kõrgema töötoodangu. Meil tuleb kodanliku ühiskonna korrast võtta kõik, mis aitab sotsialismi ülesehitamist rikastada; seda kohandades uuele ühiskondlikule korrale.

Oleks suurim ülekohus ja rahvamaajanduslikult kahjulik, kui esindajad, kelle kätte on usaldatud ümbruskonna poliisiomanikkude elukindlustuse inkasso, seda teostavad loiduse ning saamatusega. Igatahes ei aita nad nii kaasa uue ühiskonna loomisele, vaid pigemini mürgitavad seda. Keda süüdistaks lesk, kes oma mehe ootamata surma korral saabuks raugenud elukindlustuse poliisiga seltsi kontorist kindlustussummat saama, kui mitte lohakat esindajat ja seoses sellega ka seltsi, kes mitte küllaldase täpsuse ja hoolega enda peale võetud kohustusi ei täida.

Esindajal olgu teada, et see, mida tema varem tegi mitmesuguste lubaduste õhutusel väikesele ringkonnale, saab nüüd kasuks kogu ühiskonnale ja selle kaudu ka esindajale endale. Esindajad, ärge laske endid nakatada vääramisest ning loidusest, vaid tätkem endile võetud ülesanded teadmise, et sellega kõige tõhusamalt saame kaasa aidata uue ning parema korra ülesehitamisele.

Kui kõik töötavad käed üle maa on haaranud kinni meie uue elu ülesehitamisest ja igapäev saabuvad teated stahhanovliku liikumise laienemisest tehastes, töökodades ja ametiasutustes, siis tähendab see seda, et need, kellel täita omad ülesanded kindlustuse alal, samasugust tööproduktiivsust peavad näitama. Stahhanovlus ei seisa mitte üksi loodavate väärtuste hulga mitmekordistamises, vaid palju suuremal määral töö kvaliteedi tõstmises ning materjali, aja ja tööjõu säästmises. Seda kõike saavutatakse aga tööprotsessi paremini organiseerimise ja ratsionaliseerimisega.

Kui kukutatud kapitalistlikus korras kindlustusmehe töö oli ebaratsionaalne, ning ühte ja sama isikut ühe ja sama

RR kindlustustalituse eriteadlaste komisjon.

Istuvad paremalt: Talituse juhataja sms E. Käspert, komisjoni liikmed smd K. Saaref, E. Kerdo, R. Teetlaus, J. Oitmaa, R. Talgre, E. Kaudre ja A. Orav.

Omis asjus.

Seoses ametiühingute struktuuri ümberkorraldamisega tuleb reorganiseerimisele ka Eesti Kindlustusteenijate Ametiühing, mis väikeühinguna peab liituma vastava suurema ametiühinguga. Kuna ka kogu kindlustusala tuleb ümberkorraldamisele ja see töö on praegu teostamisel, siis on EA Keskliidu esimehe sms H. Arboni poolt Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingul lubatud seni iseseisvalt tegutseda, kuni selgub lõplikult kindlustusala ümberkorraldus ja seega ühes ka kindlustusteenijate kuuluvus uues ametiühingulises struktuuris.

Arvestades kõike seda on esinenud mõningaid arusaamatusi kindlustusteenijate suhtes, kuna osa neist väljaspool EKAÜ-t on siirdunud erinevatesse ametiühingutesse. Kuna loodetavasti kogu kindlustusteenijate ametiühinguline kuuluvus juba õige pea laheneb seoses kindlustusala ümberkorraldamisega, siis selgub seega ka EKAÜ edasised ülesanded.

kindlustuse sõlmimiseks külastasid kümned välismehed, siis nüüd on ometi lõpp sellel mõttetul pimesikumängul ja kindlustusvõtjat külastagu see, kes seda kõige väiksema jõukuluga saavutab.

Sotsialistlikule korrale omane plaanikindlus annab end tagajärjekalt rakendada kindlustusetöös, kui see sünnib kõikide seltside vahel kooskõlastatult aja ja tööjõu säästmise tähe all.

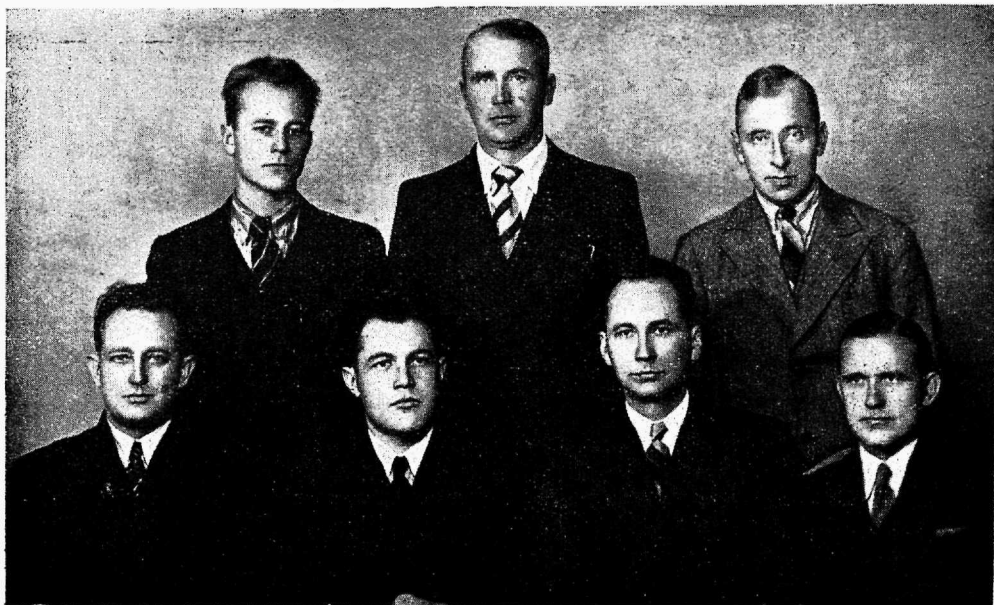
A. P.

E. Kindlustusteenijate Ametiühing, peale 21. juunit s. a., mil avardusid võimalused iseseisvaks tegutsemiseks, on jätkanud organiseerimistööd ja praegu tõuseb EKAÜ liikmete arv üle 500. Seega on Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingusse koondunud peagu kogu kutsealine kindlustusteen. pere. Seejuures on EKAÜ juhatus pidanud lükkama tagasi rohkesti liikmeksastumise sooviavaldusi, kuna on selgunud, et nende esitajad ametiühingulise põhimõtte järgi ei saa kuuluda a.-ühingusse. Eriti rohkesti on olnud liikmeksastumise sooviavaldusi mittekutselistelt esindajatelt, kes kas töötavad muul alal või saavad suure osa oma sissetulekust mujalt ja kindlustustöö on neile kõrvalteenistuseks.

Eesti Ametiühingute Keskliidu instruksioonide kohaselt võivad ametiühingusse astuda liikmeks kõik palgateenijad, kui nad tunnistavad ametiühingulisi põhimõtteid. Palgateenijaiks loetakse neid kodanikke, kes valdavama osa oma sissetulekust teenivad palgatöoga.

Kuna kindlustusteenistuses seni seisab ka rohkesti neid, kes kindlustustööd harrastavad kõrvaltöona, ise tegutsedes hoopis mõnel teisel alal, siis on arusaadav, et need isikud ei kuulu kindlustusteenijate ametiühingusse ja nad peaksid organiseeruma vastavalt selle ala järgi, kust nad saavad oma suurema sissetuleku.

Kuna kõigile rohketele sooviavaldustele pole seni EKAÜ juhatus jõudnud vastata, siis olgu siinkohal märgitud see vastuseks kõigile neile, kelle sooviavaldused liikmeksastumiseks pole leidnud rahuldamist.

Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingu Tartu osakonna juhatys.

Istuvad pahemalt paremale: P. Panksep (sekretär), B. Saarsalu (esimees), E. Abel (kassapidaja), E. Laas. Seisavad pahemalt paremale: A. Liivak (abisekretär), G. Otsa ja O. Kurrikoff (abikassapidaja). Pildil puudub juhatuses liige J. Eglon.

E. K. Ametiühingu Tartu osakonna tegevus.

Osakonna tegevus on kasvanud mitmekordseks.

Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingu Tartu osakonna uus juhatys astus ametisse 1. augustil s. a., millal ta pidas ka oma esimese koosoleku.

Juhatuses koosolekud toimuvad igal kolmapäeval, vajaduse korral peetakse koosolekuid ka tihemini.

Juhatuses peamiseks ülesandeks on võimaluse piires organiseerida kõiki kutselisi kindlustusteenijaid oma Ametiühingu juurde, kes töötavad Osakonna piirkonnas.

Osakonna liikmete arv on tõusnud ligi 100-ning on loota, et see arv lähemal ajal veelgi suureneb.

Liikmete vastuvõtul juhatys lähtub põhimõttest, et liikmeks vastuvõetu ka kindlasti oleks kutseline kindlustusteenija.

Osakonna töö intensiivsuse võrdluseks olgu märkida, et 1938. a. on peetud 4 juhatuses koosolekut, 1939. a. 8 ning 1940. a. esimese 6 kuu jooksul 5 koosolekut, kuna viimase poolteise kuu jooksul on juhatuses koosolekute arv tõusnud 7 peale.

Oma jooksva töö kõrval on juhatusel tulnud rohkesti ajakulu kanda Lõuna-Eesti kindlustus-

teenijatele Puhkekodu leidmisel, millise asutise avamine tuli toime puhkepäeval, 15. sept. s. a. Elvas.

Selle küsimuse lahendamisel tuli juhatuses liikmeil mitmel korral külastada Elva linna, et sealt Puhkekodu otstarbeks leida kohasemaid ning parimaid ruume.

Puhkekodu kasutamise korrapäraseks toime tulekuks on juhatuses poolt välja töötatud ka vastav kokkuvõte.

Juhatuses on tulnud oma lühikeses tegevuseaja jooksul pakkuda oma kaasabi Ametiühingu liikmete ametialaliste tülküsimuste lahendamisel, mil puhul on ilmnenu, et Ametiühing võib ning suudab olla väga asjalikuks ja kasulikuks töö leidjaks.

Osakonna juhatys peab ka oma otseseks kohuseks oma Ametiühingu liikmete vaimse ja poliitilise silmaringi laiendamise eest hoolitsemise, seepärast on juhatuses päevakorras loengute korraldamine Konstitutsiooni selgitamise üle ja hiljem teistes vajalikes küsimusis.

Esimeseks loenguks Konstitutsiooni üle on oma nõusoleku andnud Osak. esimees B. Saarsalu.

Lõuna-Eesti kindlustusteenijad said puhkekodu.

Puhkepäeval, 15. septembril s. a. oli kindlustusteenijate Tartu osakonnal puhkekodu avamine, mis asub Elvas, Käo teel, end. pansion Concordia ruumides, vaikse ilusa männimetsa sees.

Avamispäevaks oli rohkesti ametiühingu liikmeid kohale sõitnud ja avasõna ütles Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingu Tartu osakonna esimees sms B. Saarsalu, — kes oma kõnes ajaloolist rõhuvat minevikku valgustades ütles muuseas:

„Seltsimehed! Täna võime pühitseda suupäeva. Täna võime meiegi, kindlustusteenijad, selja sirgu ajada ja raputada turjalt seda kõntsa, mida kapitalism oli meie peale surunud. Täna tunneme endid jälle inimestena ja oleme jõudnud niikaugemale, et meil enestel on puhkekodu, kus pingutava töö järele võime endid vabadena tunda kõigist kohustustest.

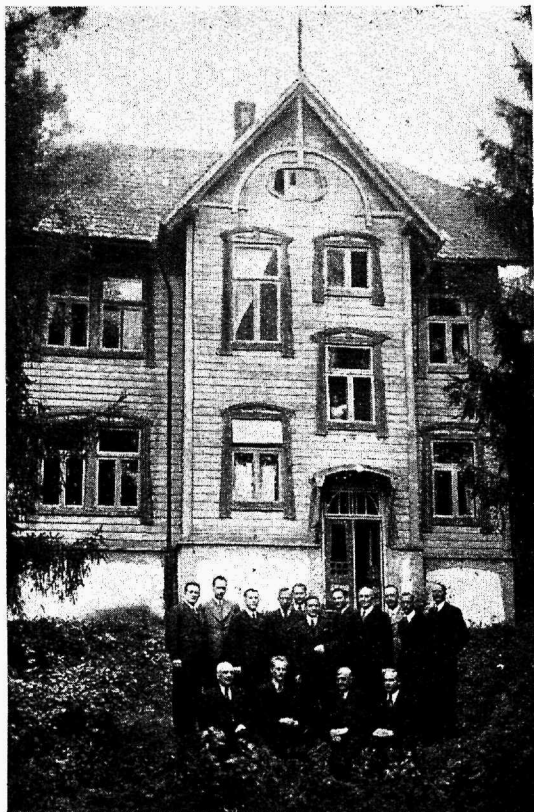
Seda rasket ja pingutavat tööd, milles sukelus seni kindlustus-väliteenija, et saada omale ja perekonnale elatist viletsate sentide näol — seda ei saagi tõetruult sõnastada.

Arvame paremaks seda unustada, sest meie pole kunagi nurisenud, meile ei ole selleks võimalustki antud. Natsionaliseerimisega on kindlustusseltsid vabanenud sellest survest, vabanevad ka meie majanduslikud huvid.

Need määratu suured summad, mis seni tagurlise kapitalismi käsutuses — olid tõeliselt rahva omad, aga aastakümneid kasutasid seda kindlustusseltsid, millest suurem osa läks direktorite ja juhatuste taskutesse, või suunati ta sinna, kus kurnati üldist rahva kasu.

Nüüd suunatakse kindlustussummad rahvamajandusse, meie noore Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ülesehitamiseks, minnes vastu helgele päikeserikkale tulevikule.

Siinjuures teame ka selgesti, et võlgname tänu Kommunistlikule Parteile, Ametiühingu-

Lõuna-Eesti kindlustusteenijate puhkekodu Elvas.

tele ja võitmatule Punaarmeele, kellele hüüame „elagu“! (Maruline ovatsioon.)

Seltsimehed! Nüüd ei või meie seisma jääda, käsi rüppe panna, meie peame oma parema andma kindlustustegevuse tõusuks.

Elagu maailma töötava rahva juht sms Stalin! (Suured ovatsioonid.)

Sellega avan Kindlustusteenijate Tartu osakonna puhkekodu! (Lauldi Internatsionaali.)

Sõna võttis Eesti Kindlustusteenijate Ametiühingu juhatuse liige sms K. Niilus, kes ütles:

Kui keegi Sydnei linna sadamasse sisse sõidab, näeb kõrgel kolmnurksel kellatornil, üle kellaosutite, suurt kaheksa-numbrit.

Kui selle tähendust küsid, siis vastatakse:

8 tundi pead sina päevas töötama,

8 tundi pühendama oma isikule ja

8 tundi puhkama.

Täna on see esimene puhkekodu, mida kindlustusteenijate pere omale avada võib, et hetkeks oma väsitavat tööd tehes pingutatud närviseid siin ilusa männimetsa all välja puhata.

Valla kindlustuskassad reformimisele.

Pöördelisel E. Kindlustusteenijate Ametiühingu üldkoosolekul 7. juulil Tallinnas juhitil õigustatult tähelepanu virvarrile, mis meil eriti maal seni valitses hoonete tulekindlustuse alal väikeste kohapealsete ühistegeliste kindlustuseltside, nn. kindlustuskassade näol. Vastuvõetud resolutsioon kõlab: On vaja oluliselt muuta Kindlustusasutiste seadust, kuna see on osutunud ebakohaseks ja lünklikuks kõigepealt valla kindlustuskassasid puutavas osas. Kohapealsetele k./k-dele tuleb teha sunduslikuks edasikindlustus, võimaldada ühe kogukondliku ühiku (valla) piirides teotsemine ainult ühel kindlustuskassal, kusjuures kindlustusmaksud tuleksid allutada üleriiklikkude seltside preemiatarifiile ja liikmete alammäära tuleks tõsta seniselt 25-lt 50-le.

Kahtlematult ei ole selles resolutsioonis püütud vajalikkude paranduste loetelus olla amendav, kuid et meil seni olukord tulekindlustuse alal on olnud ebaloomulik — seda peab tunnistama pealiskaudsemgi vaatleja. Suures hulgas valla kindlustuskassades oli kehtiv ikka veel nende asutamisaegne, 50—60 a. tagasi va-

Alles täna näeb kindlustusteenijate pere, et tohib ja võib omale väikese puhkekodu luua, ja on loonud — mida kahekümne aasta jooksul ei võimaldanud suured miljoneid kroone valdavad seltsid väikesele mesilaste perele, kellega kindlustusteenijaid võrdlen, kes läbi pori, vihma, tuule ja tormi, igast ilmakaarest neile meepiiskasid sentide ja kroonide näol kokku kandsid, millest majad ja lossid tõusid, direktorid luksuskorterites lõbutseisid, luksusautodel ümber sõitsid, kuurortides viibida võisid, unustades meid väikesi inimesi — töötajaid.

Siin väikeses ilusas kodukeses unustage endised ajad, endised mured. See väike kodu andku meile kosutust, et võiksime seda suurema innuga oma senist tööd jätkata meie ENSV rahva ja riigi kasuks, selleks soovib E. K. Ametiühingu juhatus Tartu seltsimeestele paremaid tervitusi ja kosutavat puhkust.

Elagu vägev ENSV tema juhtide ja lugepetud kõrge õpetaja sms Stalin'iga! (Suured ovatsioonid.)

K. NIILUS.

litsenud ja ammuiganenud asjaajamise eest. Ühelt poolt võttis kindlustuskassa võimaliku vastutuse — riisiko enda peale kassa liikmete keguarvus sageli miljonitesse kroonidesse ulatuvate varanduste eest, teiselt poolt hangiti sissetulekuid juhuslikult ja ajuti määratavatest või järjekindlastest, kuid äärmiselt madalatest kindlustusmaksudest, nt. 0,1-protsendilise preemiamääraga, s. o. 1 kr. kindlustusmaksu iga 1000-kr. kindlustussummal, millest paremal juhul saavutati vaid 1000—2000 kr. kahjukatte tagavara. Kindlustuskassa kandesambaks osutus ikkagi kõigi liikmete piiramatul lisavastutus pluss naturaalkohustus palkide ja ehitusmaterjali kohaleveo näol õnnetuse korral.

Selline loterii tuleõnnetuste mittejuhtumisega kestis ligi 1/2 valla kindlustuskassade üldarvust, kuna ülejäänud osa oli järk-järgult üle läinud edasikindlustusele ülemaalistes kindlustusseltsides.

Kujukalt näitas sellise õnnemängu ebakohasust möödunud, 1939. a. tulikahjude hooaeg, kus rea valla kindlustuskassade tegevus tuli likvideerida ja rakendada lisavastutust, mille alusel üksikuil liikmeil tuli maksta sadasid kroonisid erakorralist lisamaksu.

1936. a. kehtestatud Kindlustusasutiste seadus nägi kohapealse k./k. tegevuspiirkonnana ette ainult ühe teatava valla territooriumi piirid, kuid 1939. a. valdade reform paiskas ühe valla piiridesse kokku kohati 3—4 sellist kassakest, kes selle asemel, et taotleda ühinemist, üksteisega võisteldes jäid edasi kiratsema.

Kogu selline ähmane olukord viis kindlustuse mõiste kaugele sõnast — kindel ja tekitas rahva hulgas üldist põhjendatud rahulolematust, kuna nõrgad kindlustuskassad tuleõnnetute vastu suutsid omi kohustusi täita alles kuude ja aastate jooksul, selle järele, kui kaasliikmeilt oli suudetud lisavastutuse summad sisse võtta.

Sellise ebaterve olukorra pöördelist reformimist tuleb pidada soovitavaks.

J. A.

Toimetuse järelmärkus:

Nagu lugejad teisel toodud jutuaamisest kindlustustalituse juhatajaga võivad näha, ongi asutud juba valla kindlustuskassade põhilisele ümberkorraldamisele vastavalt kogu kindlustusala ümberkujundamisele.

Õnnetuste kroonikat.

Õnnetusi imemeludega.

— 8. juulil uppus Tartus suplemisel Emajõkke 29-aastane Elmar Tover, kes elas Tartus, Aia tän. 63.

— Samal päeval uppus Abja vallas Halliste jõkke kohalik taluteenija Priscilla Napp.

— 9. juulil sai õnnetut surma Tõdva vallas Mäe talu perenaine Liisa Nõno, 59 a. vana. Ta kaevati surnuks karjamaal pulli poolt.

— Samal päeval uppus Tallinnas, Bekkeri sadamas, suplemisel Salme Kaljula, kelle elukoht Nõmmel, Koidula tän. 6—2.

— 11. juulil uppus Valgamaal suplemisel Mustjõkke Taheva valla Palu talu elanik August Peltser.

— Valgamaal Pedeli jõkke uppus kohalik elanik Karl Suija.

— 15. juulil leiti Lohul, Ülejõe külas surnuna sama küla elanik Kai Kasesaba. Surma põhjustas südamerabandus.

— 17. juulil sai Tallinna lähedal Rannamõisas kaevu kaevamisel surma mulla alla mattudes Herbert Jõesalu, 30 a. vana, elukoht Rannamõisas Aia talus.

— 19. juulil sai Narva lähedal autoõnnetusel surma ajateenija sõdur Vello Roopalu.

— 23. juulil leiti Iru vallas Viimsi mõisa elaniku Gustav Kristlepa laip. Mees oli 35 a. vana.

— 24. juulil uppus Meriväljal Tallinna vandeadvokaat V. Kaznelson, kelle elukoht Viru tän. 4. Mees oli 50 a. vana.

— Samal päeval uppusid Tartus Emajõkke 29-a. Ants Pill ja 18-a. Endel Mäesep. Mõlemad uppusid suplemisel.

— 30. juulil leiti Tallinnas, V.-Ameerika tän. 18 maja koridoris surnuna 46-aastane Anna Isak.

— 1. augustil sai õnnetut surma Nõo vallas Voika asunduses Müürisepa talu peremees Peeter Lall. Ta jäi lõhkumäläinud hobuste jalge alla.

4. augustil sai Tartu lähedal maanteel auto alla jäädes surma Ulila elektrijaamas elunenud Mihail Novjagin, 30 a. vana.

— Samal päeval suri liiklusõnnetuse ohvrina Kuressaares, Tallinna täa. 28 elunenud 25-aastane Orest Peeren. Leinama jäid naine ja kaks alaealist last.

— 7. augustil jäi Türi lähedal rongi alla ja sai surma kohalik elanik Karl Tarjus, 33 aastat vana.

— 8. augustil jäi Tallinnas veoauto alla ja sai silmapilkselt surma Anette Kreutzberg, kelle elukoht Lennuki tän. 11-a.

— Samal päeval uppus Tartus Emajõkke 25-aastane Aleksander Lõönik, kelle elukoht oli Tapal, Kesk tän. 4.

— 12. augustil suri Tallinnas oma kodus südamerabandusse maalikunstnik prof. Nikolai Triik, kelle elukoht oli Maakri tän. 19.

Samal päeval sai Vaeküla mõisa lähedal surma auto all 37-aastane Melanie Lahi, kes elas Orul.

Samal päeval sai Petseri-Laura maanteel surma veoauto all 30-aastane Tatjana Lisjev, kelle elukoht Kirovo mõisas.

— Samal päeval sai liikuvalt autolt maha hüpates Tallinnas, Narva mnt. nr. 113 maja kohal silmapilkselt surma Osvald Arikas, kelle elukoht Bekkeri as. 34. Mees oli 41 a. vana.

Tuleõnnetusi.

— 12. juulil süttis Tallinnas ETK-le kuuluv „Orto“ õlitööstus, kusjuures tekkis kahju 3500 krooni.

— 13. juulil põles piksest süüdatuna maani maha Olustvere vallas Noka talu elumaja koos rehe ja laudaga. Tulle jäi masinaid ja 12 siga. Omanik Marie Mikkori kahju 4000 krooni. Kindlustatud oli vaid elumaja 700 kr. väärtuses.

— Samal päeval põles piksest süüdatuna maha Abja vallas Terase talu rehehoone. Tulle jäi lehm, põllutööriistu ja muud vallasvara. Kahju 5000 krooni. Kindlustatud oli hoone 1500 krooni väärtuses.

— Samal päeval tekkis kahjutuli valveta jäetud elektritriikrauast Tallinnas, Pärnu mnt. 63—9 August Tibari korteris. Ära põles vallasvara.

— 18. juulil puhkes Tallinnas kahjutuli Telliskivi tän. 26 asuvas puutööstuses. Masinaruumis oli katla alt tuli lahti pääsenud, kahjustades vallasvara.

— Ööl vastu 19. juulit põles maha Vaoküla vallas Ede-Savisepa talu karjalaut, põhukuur, küün ning puukuur. Tulle jäi 9 lehma, 8 siga, mullikas ja 25 kana. Omanik Georg Erilase kahju 9500 krooni. Varandus oli kindlustatud.

Tuli kandus ka naaber Jaan Heidemanile kuuluva Taga-Savisepa talu rehealusele ja vanaele elumajale, missugused hooned samuti hävisid.

— 24. juulil põles Sindis maani maha Jaan Tiidermanni tapamaja ja vorstitööstus. Kahju 8000 krooni.

— 25. juulil põles Ropka vallas maani Ervin Veibri puust elumaja. Kahju 1000 krooni. Varandus oli kindlustatud 500 kr. väärtuses.

— 7. augustil süütas pikne Põide kiriku torni, mis hävis. Kahju 30.000 krooni. Kindlustatud oli kirik ainult 6950 kr. väärtuses.

Tegevtoimetaja: Jaan Kask.

Väljaandja: Eesti Kindlustusteenijate Ametiühing.

Toimetuse kolleegium: E. Karolin, E. Käspert, J. Liin, R. Teetlaus ja V. Oldt, vastutav toimetaja.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Harju 45, tel. 478-08, pstik. 18. Posti jooksev arve 598.

Hind 25 senti.

Natsionaliseeritud „Vaba Maa“ trükk,
Tallinn, 7. okt. 1940.